

HOME WORK CORRECTION SHEET FOR SEM - 6 SANSKRIT HONS STUDENTS

TEACHERS`NAME- ARPITA PRAMANIK

DEPARTMENT OF SANSKRIT

K.C.COLLEGE, HETAMPUR, BIRBHUM

DATE-8-4-2020

संस्कृतभाषाय अनुवाद कर।

- १। आमि पितাকে प्रणाम करि।
*अहं पितरम् प्रणमामि।
- २। राम एकमास धरे पड़छे।
*रामः मासं पठति।
- ३। छात्राटि ग्रामे येते येते घास स्पर्श करछे।
*छात्रः ग्रामं गच्छन् तृणं स्पर्शति।
- ४। ऋषि बने बास करेन।
*ऋषिः वनम् उपवसति।
- ५। शिशुटि बिछनाय सुये आछे।
*शिशु शय्याम् अधिशेते।
- ६। तिनि संपथेर आश्रय नियेछेन।
*सः सन्मार्गम् अभिनिविशते।
- ७। से ভালो कथा बले।
*सः साधु वदति/ भाषते।
- ८। एक क्रोश धरे पर्वत अवस्थित।
*क्रोशं गिरिः स्थितः।
- ९। तूमि फुलटि आनो।
*तुं पुष्पम् आनय।
- १०। जपेर पर वर्षण होल।
*जपम् अनु प्रावर्षं।
- ११। रमा सकाल थेके आरम्भ करे दुपुर पर्यन्त खेलछे।
*रमा प्रातः आरभ्य मध्याह्नं यावत् क्रीडति।
- १२। दरिद्रेर प्रति सदय हउ ।
*दरिद्रं प्रति सदय भव।

सूत्रोल्लेखं कृत्वा उदाहरणम् प्रदीयताम्।(कर्तृकारक)

१। कर्तृकारके प्रथमा। २। सम्बोधने प्रथमा। ३। इति अव्यययोगे प्रथमा। ४। उक्त कर्मे प्रथमा।
५। प्रयोजककर्तुरि प्रथमा। ६। অভিধेयमात्रे प्रथमा।

१। कर्तृकारके प्रथमा-बालकः चन्द्रं पश्याति। अत्र “स्वतन्त्रः कर्ता” इति सूत्रानुसारे ‘बालकः’ इति पदे कर्तृकारके प्रातिपदिकार्थे प्रथमा विभक्तिः स्यात्।

२। सम्बोधने प्रथमा--हे ईश्वर! विपदो नः रक्ष। अत्र “सम्बोधने च” सूत्रानुसारे ‘ईश्वर’ इति पदे सम्बोधने प्रथमा विभक्तिः स्यात्।

३। इति अव्यययोगे प्रथमा--दशरथ इति नृपः आसीत्। अत्र “क्वचिन्निपातेनाभिधानम्” इति दीर्घितवचनानुसारे ‘दशरथ’ इति पदे ‘इति’ अव्यययोगेन अभिहितमात्रे प्रथमा स्यात्।

४। उक्त कर्मे प्रथमा ---बालकेन चन्द्रः दृश्यते--- अत्र “प्रातिपदिकार्थ-लिङ्ग- परिमाण- वचनमात्रे प्रथमा” सूत्रानुसारे ‘चन्द्रः’ इति पदे उक्ते कर्मणि प्रातिपदिकार्थे प्रथमा स्यात्।

५। प्रयोजककर्तुरि प्रथमा--- प्रभुः भूतेन कार्यं कारयति। “तत्प्रयोजको हेतुश्च” सूत्रानुसारे ‘प्रभुः’ इति पदे प्रयोजककर्तुरि प्रथमा स्यात्।

६। অভিधेयमात्रे प्रथमा---छात्रः, फलम्, नदी। अत्र “प्रातिपदिकार्थ-लिङ्ग- परिमाण- वचनमात्रे प्रथमा” सूत्रानुसारे ‘छात्रः, फलम्, नदी’ इति पदेषु অভিधेयमात्रे प्रथमा स्यात्।

.....